

Literatura

Štrof, A. 1989: Rettungsgrabung in der Flur Badálek bei Bořitov (Bez. Blansko). *Přehled výzkumů* 1986, 63.

Zusammenfassung

Bořitov (Bez. Blansko), „U Badálka“, „Nepluště“. Frühmittelalter. Siedlung. Rettungsgrabung.

Michal Přichystal

Brno (k. ú. Černá Pole, okr. Brno-město)

Lužánky, Lidická 50, parc. č. 3854, 3855, 3856.

Novověk. Město, předměstí, park. Záchraný výzkum.

Záchraný archeologický výzkum byl vyvolán stavbou výukového centra Lužánecký skleník (obr. 1). Celý prostor stavby se nacházel na sprašovém podloží s vyvinutým půdním horizontem. Místy byl povrch terénními zásahy srovnán a znovu navezen, patrně při historických parkových úpravách. Dokumentováno bylo několik zděných konstrukcí (základová zdiva, cihelné kanálky), nejspíše ze staveb, které náležely k původnímu vybavení parku (Zbránek 2019).

Obr. 1. Brno, ulice Lidická 50. Vyznačení plochy staveniště. Zpracování Archaia Brno z. ú.

Abb. 1. Brno, Lidická-Straße Nr. 50. Lage der Baustelle. Kartierung Archaia Brno z. ú.

Literatura

Zbránek, H. 2019: *Brno, Lužánky*. Rkp. nálezové zprávy z akce č. A20/2019. Uloženo: Archiv Archaia Brno z. ú.

Zusammenfassung

Brno (Kat. Černá Pole, Bez. Brno-město), Park Lužánky, Lidická Straže Nr. 50, Parc. Nr. 3854, 3855, 3856. Neuzeit. Stadt, Vorstadt, Park. Rettungsgrabung.

Anlass für die Rettungsgrabung war der Bau des Lernzentrums „Gewächshaus Lužánky“. Der geologische Untergrund bestand aus Löß mit entwickeltem Bodenhorizont. Das Gelände war stellenweise ausgeglichen und wieder zugeschüttet worden, wohl während der verschiedenen Landschaftsbauten. Es wurden einige Mauern, Kanälchen usw. dokumentiert, die zur früheren Parkausstattung gehörten.

Hynek Zbránek

Brno (k. ú. Černovice, okr. Brno-město)

Húskova, Kneslova, Řehořova ulice, parc. č. 655/1, 1118,

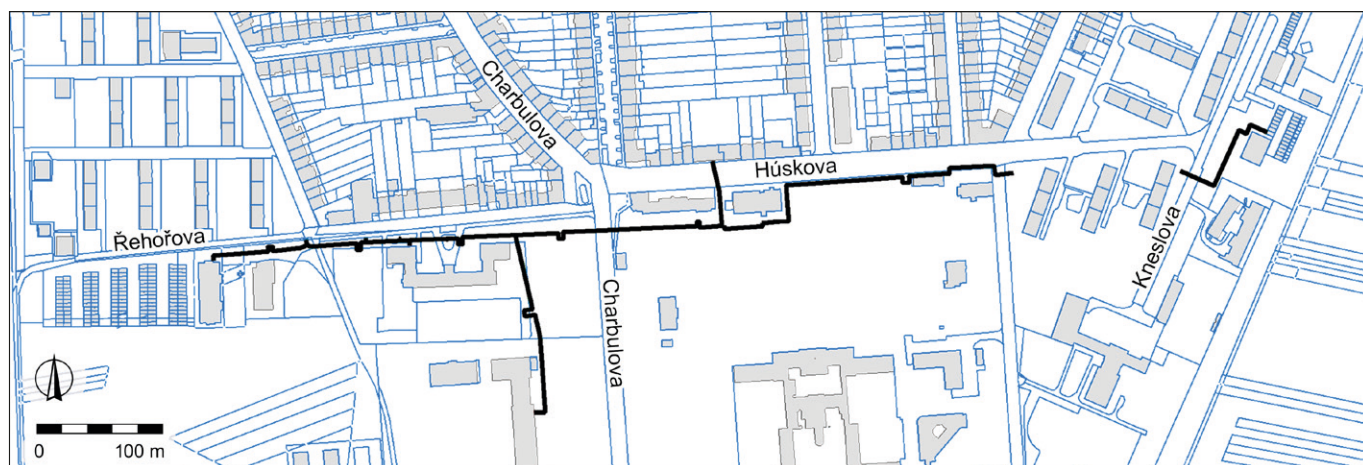
1574/1, 1653/1, 1656/1, 1683/1, 1685/1, 1685/2, 1685/3, 1685/4, 1685/6, 1693/1, 1693/3, 1693/4.

Novověk. Město. Záchraný výzkum.

Záchraný archeologický výzkum byl vyvolán stavbou „Rekonstrukce SCZT pára × HV – oblast ulice Řehořova, Húskova“ (obr. 2). Jeho terénní část proběhla v červnu a červenci roku 2019. Nebyly zaznamenány žádné výrazné terénní situace, které by bylo možné spojovat s obdobím středověku nebo novověku. Při budově základní školy na Řehořově ulici (č. 1020/3) byla zaregistrována jáma, jejíž účel se však nepodařilo určit. Její výplň neposkytla žádný datační materiál. Snad ji lze spojovat spíše s novodobými aktivitami. Novověkou činností odráželo také souvrství navážek, které překrývalo půdní horizont. Největší zvýšení terénu navážkami bylo dokumentováno v západní části sledované oblasti, kde dosahovalo až 2 m (Zůbek 2019).

Literatura

Zůbek, A. 2019: *Nálezová zpráva o provedení záchraného archeologického výzkumu při stavbě „Rekonstrukce SCZT pára × HV – oblast ulice Řehořova, Húskova“*. Rkp. nálezové zprávy, MTX202000113. [cit. 2020-03-05]. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z:

Obr. 2. Brno, ulice Húskova, Kneslova, Řehořova. Vyznačení průběhu sledovaného výkopu. Zpracování Archaia Brno z. ú.

Abb. 2. Brno, Straßen Húskova, Kneslova und Řehořova. Verlauf des überwachten Leitunggrabens. Kartierung Archaia Brno z. ú.

Digitální archiv Archeologické mapy České republiky
<https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-202000113>.

Zusammenfassung

Brno (Kat. Černovice, Bez. Brno-město), Straßen Húskova, Kneslova und Řehořova, Parz. Nr. 1656/1, 1683/1, 1685/1. Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

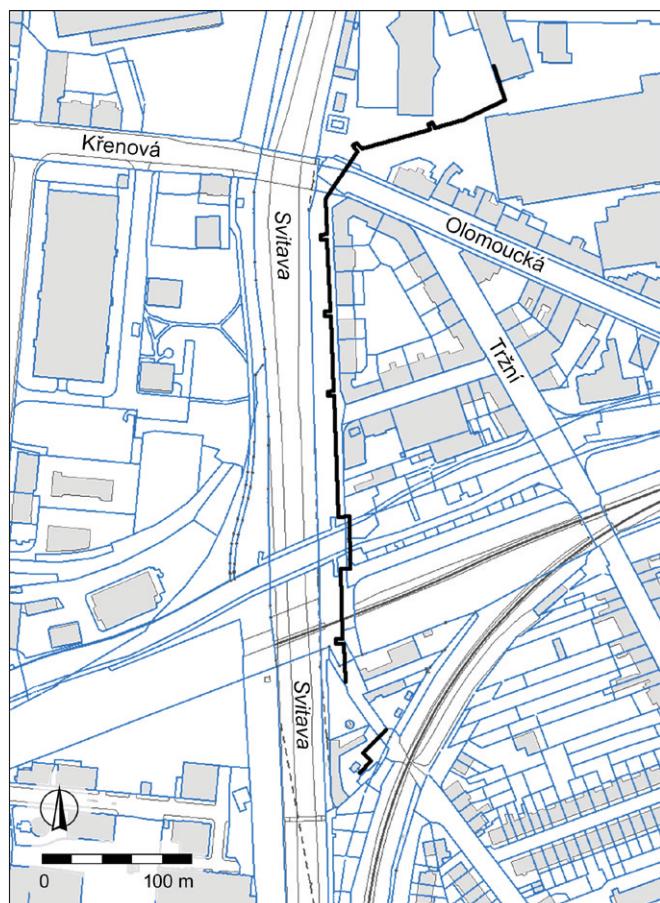
Bei der Rettungsgrabung anlässlich der Erneuerung einer Fernwärmeleitung im Juni und Juli 2019 wurden keine auffälligen mittelalterlichen oder neuzeitlichen Befunde freigelegt. Bei dem Schulgebäude an der Řehořova-Straße wurde eine nicht näher bestimmbare, wohl neuzeitliche Grube registriert. Im westlichen Teil des beobachteten Gebiets war das Terrain durch neuzeitliche Aufschüttungen um bis zu 2 m erhöht worden.

Antonín Zůbek

Brno (k. ú. Černovice, okr. Brno-město) Klíčova, Olomoucká, Zvěřinova ulice.

Novověk. Město. Záchraný výzkum.

Záchraný archeologický výzkum byl vyvolán stavbou „Rekonstrukce SCZT pára × HV – oblast ulice Zvěřinova, Klíčova, Olomoucká“ (obr. 3). Jeho terénní část proběhla v červnu a červenci roku 2019. Doklady antropogenních aktivit z období středověku a novověku nebyly zaznamenány. Výkopy v severním úseku rekonstruované trasy teplovodu, konkrétně v někdejší areálu První brněnské strojírny, prořaly uloženiny, které lze spojovat se zasypaním někdejšího meandru řeky Svitavy. Její tok zde byl napřímen a posunut do dnešního koryta v letech 1847–1851 (Zůbek 2019).

Literatura

Zůbek, A. 2019: *Nálezová zpráva o provedení záchraného archeologického výzkumu při stavbě „Rekonstrukce SCZT pára × HV – oblast ulice Zvěřinova, Klíčova, Olomoucká“*. Rkp. nálezové zprávy, MTX202000112. [cit. 2020-03-05]. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-202000112>.

Zusammenfassung

Brno (Kat. Černovice, Bez. Brno-město), Straßen Klíčova, Olomoucká und Zvěřinova. Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung. Die Rettungsgrabung wegen der Erneuerung der Fernwärmeleitung im Juni und Juli 2019 durchgeführt. Man fand keinerlei Belege für anthropogene mittelalterliche oder frühneuzeitliche Aktivitäten. Im nördlichen Teil, auf dem ehemaligen Areal der Ersten Brünner Maschinenfabrik (První brněnská strojírna) wurden Ablagerungen dokumentiert, die wahrscheinlich einen einstigen Mäander des Flusses Svitava ausfüllten. Das Flußbett war in den Jahren 1847–1851 begradigt worden und erhielt damit seinen heutigen Verlauf.

Antonín Zůbek

Brno (k. ú. Horní Heršpice, okr. Brno-město) Košuličova ulice, „Na úzké“.

Raný středověk. Pohřebiště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK (X:Y) – 1163772:598407, 1163765: 598378, 1163775:598377, 1163844:598385, 1163851:598436.

V průběhu listopadu 2018 a následně v červnu 2019 probíhal záchraný archeologický výzkum na známém polykulturním pohřebišti v Horních Heršpicích (Bíško, Kala 2016, 270; Bíško et al. 2017, 204). V průběhu skrývky pro stavbu výrobní haly bylo zachyceno celkem 21 hrobů, odpovídajících charakterem a milodary 1. polovině 11. století.

Stejně jako v předešlých letech odpovídala každá hrobová jáma jednomu pohřbu; nebožtíci byli uloženi vždy v natažené poloze na zádech s orientací SZ-JV, případně byly zaznamenány mírné odchylky ve směru Z-V a JZ-SV.

Věk pohřbených se značně lišil. Podařilo se lokalizovat 5–6 dětských hrobů, stáří dalších nebožtíků bylo značně různorodé. Na rozdíl od výzkumů z let 2015 a 2016 byla exkavace, a především samotný dohled při mechanické skrývce značně komplikován mělkým uložením koster. Část pohřbů se nacházela přímo na rozhraní ornice a geologického podloží (spraše), v lepším případě byli nebožtíci uloženi do hloubky 10–20 cm. Dochování nálezových situací tedy bylo značně ovlivněno post-depozičními procesy, především orbou, a nakonec i neohlášenou výstavbou v roce 2013. Rozložení hrobů naznačovalo, že se podařilo vymezit západní a severní okraj pohřebiště.

Obr. 3. Brno, ulice Klíčova, Olomoucká, Zvěřinova. Vyznačení průběhu sledovaného výkopu. Zpracování Archaia Brno z. ú.

Abb. 3. Brno, Straßen Klíčova, Olomoucká und Zvěřinova. Verlauf des überwachten Grabens der Fernwärmeleitung. Kartierung Archaia Brno z. ú.